

Оригинални научни рад

Марко П. АТЛАГИЋ*

Универзитет у Приштини, Филозофски факултет у Косовској Митровици

Александар Л. МАРТИНОВИЋ**

Универзитет у Новом Саду, Правни факултет у Новом Саду

МАСАКР У СРЕБРЕНИЦИ 1995. ГОДИНЕ ЈЕ НАЈВЕЋИ ТРИЈУМФ ПРОПАГАНДЕ

Апстракт: Трагајући за истином о сребреничком злочину, аутори овог рада пошли су од дефиниције геноцида. Навели су саставне елементе појма геноцида, а посебно нагласили намеру да се злочин почини. Нити један од три саставна елемента геноцида нису нашли у сребреничком злочину, нити геноцидну намеру. Надаље, на темељу релевантних доступних историјских извора и литературе, покушали су да утврде приближан број жртава у Сребреници. У обради теме углавном су се ослањали на иностране изворе, како би избегли пристраност. Посебно су посветили пажњу игри око броја жртава. На основу иностраних извора дошли су до закључка да је цифра од 8.000 преувеличана и политички исконструисана. Творци пројекта Сребреница били су Клинтон, Алија Изетбеговић и Фрањо Туђман. Циљ је био преувеличати број муслиманских жртава у Сребреници како би се говорило о њима, а не о злочиначким акцијама хрватске војске која је етнички почистила РС Крајину и Хрватску, протеравши око 500.000 Срба, а у самој операцији „Олуја“ преко 250.000. То је било највеће етничко чишћење у Европи после Другог светског рата. Исто тако, САД желеле су изазвати бомбардовање Републике Српске, зато је Клинтон тражио од Изетбеговића да се побије 5000 муслимана да би бомбардовао Србе. Углавном, аутори констатују да се у Сребреници десио злочин над муслиманима, након што су муслиманске снаге побиле преко 3.000 Срба у околини Сребренице. Констатују да су српске снаге прошле кроз 42 муслиманска села и да нису убиле нити једном цивила, жену, дете, нити болесника. Исто тако, међу убијеним муслиманима нема жена, а оне су кључ за геноцид. Стварни број муслиманских жртава процењују између 800 и 1.200 у Сребреници и околини. Масакр у Сребреници 1995. године и број од 7000 убијених муслимана био је тријумф пропаганде САД и Алије Изетбеговића.

Кључне речи: масакр, Сребреница, пропаганда, жртве, муслимани, БиХ, бомбардовање, Србија.

* Редовни професор atlagicmarko@gmail.com

** Доцент martinovic@pf.uns.ac.rs

Код Срба постоји одређени број честитих и храбрих српских истори-чара којима је научна истина изнад свега, и који засигурно неће поклекнути под ударом највећих земаља Запада, када је научна истина у питању, и који ће по сваку цену разобличавати ратне лажи и подметања наметнуте од стране САД и других западних сила.

Важност онога што се догодило у Сребреници 1995. године превазилази националне и религиозне границе и претвара се у цивилизацијско питање, јер се око Сребренице дигла кампања глобалних размера.¹ Да није тако не би се Сребреницом бавио огроман број аналитичара, независних новинара, интелектуалаца разног калибра, професионалних дипломата и историчара. За науку је најважније да се спозна пуна истина о сребреничком злочину, али до истине се веома тешко долази а још теже допире до глобалних граница.

Најважније је о Сребреници знати да се на њеном подручју гинуло у вре-мену од 1992. до 1995. године. Српска популација на подручју Сребренице била је измасакрирана од стране муслиманских снага. Српско становништво у Сребреници, њих око 1.500 који нису побегли, били су сви побијени, а куће спаљене. У том часу командант муслиманских снага био је Насер Орић, који није осуђен за ратне злочине нити за злочине против човечности². До сада, коначан списак српских злочина у Сребреници и околини износи 3.262, а од тога је 880 страдало из редова војске и полиције, док су 2.382 жртве биле цивили. Највише Срба је страдало у 1992. години, више од 71% од укупног броја жртава. Међутим, „међународна заједница“ била је и слепа и глуха за ове кржаве српске невинне жртве. Муслимани су спалили преко 200 околних српских села³. Главну одговорност за тај део рата и те погибије носе западни државници, који су признали независност Босне и Херцеговине пре договора њена три конститутивна народа (Срба, Бошњака и Хрвата),

- 1 Сребреница је град и седиште општине Сребреница у источном делу Републике Српске – Босна и Херцеговина. Саставни је део живописног географског мозаика Подриња. Сребреница се први пут помиње у 14. веку као важно рударско насеље. Добила је име по рудницама сребра. Угарски краљ Жигмунд Луксенбуршки, после рата против Босне, издвојио је из њеног састава Сребреницу и поклонио је српском деспоту Стефану Лазаревићу 1411. године. У средњем веку Сребреница је променила више господара, а у 16. веку потпала је под Турке. Војска Краљевине Србије ослободила је Сребреницу од Аустроугарске 18.9.1914. године. У току Другог светског рата у њој је масовно страдало српско становништво. Од Срба који су живели у Сребреници остала је само једна девојчица.
- 2 Bill Schiler, извештач Toronto Star-а, писао је 16. јула 1995. године о једном интервју са Орићем и видео- траци коју је Орић показао, на којој он лично држи у руци одсечену главу његових српских жртава. Орић је тада изјавио да је он са саборцима убио 114 Срба. Види: Bill Dorich, *The American Srbobran*, 18. January 2000, An Open letter to Mr. Bill Moyers, PBS (Public Bias Against Serbs), New York.
- 3 <http://www.dorsai.org/-vip2/serb.txt>

знајући да ће управо тај чин довести до рата и крвопролића. После тога западне силе предвођене САД „минирале“ су Лисабонски споразум 1992. године.⁴ Управо је то била иницијална каписла за отпочињење крвавог рата у Босни и Херцеговини. Кутиљеров план (Лисабонски споразум) заснивао се на три стуба: суверености БиХ, равноправности три конститутивна народа и кантонизацији. То је била шанса за мир. После повлачења потписа са Кутиљеровог плана од стране Алије Изетбеговића, Споразум је пропао.⁵ Запад не би могао то остварити да није било Алије Изетбеговића. Алија је на питање да ли би жртвовао мир за независност одговорио да би жртвовао мир. Изетбеговић је још 1990. године на предизборним скуповима своје Странке демократаске акције тражио самосталну и суверену Босну у БиХ. Алија је тада говорио: „ ја би волио самосталну и суверену Босну, али не можћо добити без рајћа“⁶. Тако је исто говорио и др Фрањо Туђман у Хрватској, који је 1992. године рекао:

„Рајћа не би било да ја Хрвајска није жељела. Али, ми смо процијенили да само рајћом можемо изборићи самосталноси Хрвајске. Збој тога смо и водили политичке преговоре, а иза тих преговора смо сћално наоружавали своје оружане постојбе. Значи, ми Хрвајци смо рајћ моћи издећи, али не би остварили независноси Хрвајске“⁷.

Да ли се у Сребреници заиста десио геноцид, то зависи искључиво од тога шта се под тим појмом подразумева, а не од тога каква је била пресуда Хашког трибунала у било којем појединачним случају. Хашки трибунал је донео пресуду везано за Сребреницу на бази случаја Радослава Крстића, команданта Дринског корпуса војске Републике Српске, који је оптужен за геноцид због наводног учествовања у масовним убиствима, која су се догодила након пада Сребренице 15. јула 1995. године.⁸

4 Кутиљерв план или Лисабонски споразум је међународни споразум којег су предложили Питер Карингтон и Жосе Кутиљеро као резултат мировне конференције одржане фебруара 1992. године у покушају да се спречи рат у БиХ. План је предвидео да ће све три националне јединице бити засноване на националном принципу узимајући у обзир економске, географске и друге принципе. Све три стране су потписале споразум: Алија Изетбеговић за Муслимане, Радован Караџић за Србе и Мате Бобан за Хрвате, 18.3.1992. Међутим, 28.3.1992. године након сусрета Алије Изетбеговића са америчким амбасадором у Југославији Вореном Цимерманом 18.3.1992. године, Изетбеговић је повукао свој потпис и план је пропао. Види: Glaurdić Josip, *The Hour of Europe: Western Powers the Breakup of Yugoslavia* Powers, Yale University Press, London 2011, str. 294.

5 Мирко Бјелановић, о грађанском рату у СФРЈ – Хрватској 1991 – 1995, у: *Грађански рат у Хрвајској 1991 – 1995*, Зборник, бр. 9, Београд 2013, стр. 47.

6 Бранко Костић, *Истина о разбијању Југославије*, Подгорица, 2010, стр. 103.

7 *Hrvatski vjesnik*, 25. мај, Zagreb, 1992.

8 Др Војислав Шешељ, *У Сребреници није било геноцида*, књ. 3, Комитет за одбрану Војислава Шешеља, Београд, 2018, стр. 211-253.

Шта је то геноцид?⁹ То је један низ радњи, чији је циљ уништавање једне националне, етничке, расно или религиозно детерминисане људске групе.¹⁰ Геноцид подразумева: постојање једне специјалне намере да се геноцид почини – *dolus specialis*, без гога би се радило само о хомоциду тј. о убијању људи, а то није геноцид; потребно је доказати припремне мере, у првој линији културни геноцид, а то значи спаљивање цркви, синагога, џамија и других културних места, уништавање језика и писма циљне групе, као и постојање једног плана за извођење. Пошто смо дефинисали геноцид, потребно је одредити и злочин. Злочин¹¹ је повреда ратних закона и обичаја, злостављање цивилног становништва, стрељање талаца, а то су пратеће појаве рата, **а геноцид није у обавезној каузалној вези са ратом**. Међутим, злочин против човечности има доста додирних тачака са геноцидом, али није геноцид.

САД имају формулу за уништавање једног народа, а у овом случају Срба: најпре га демонизују, затим га подвргавају глади кроз увођење економских санкција, да би га коначно бомбардовали. Када је та фаза завршена онда шаљу своје тзв. менторе „хуманитарце“ (социологе, дефектологе, психологе, лекаре и др.) да испитају како су сви слојеви бомбардованог становништва поднели пошаст коју су им подарили.

Главни центар демонизације Срба био је Левијатан¹² служба САД, чији је задатак био да свакодневно производи лажи о Србима и догађаје који би их компромитовали и дискредитовали. Срби су у западној, а посебно америчкој, штампи били означени и третирани, не само као геноцидни, него и у доброј мери блесав народ. Једна од многобројних лажи била је и та да су Срби у БиХ држали 47 „логора за силовање“, и да су наводно силовали

9 Реч геноцид је у науку увео његов креатор пољски правни теоретичар Raphael Lemkin, а извео га је из грчког **genos** и латинског **occidere** – **cide**. Види: R. Lemkin, *Axis Rule in Occupied Europe*, Washington, 1944. Геноцид је по дефиницији Резолуције 96/1 са прве седнице Генералне скупштине Уједињених нација, од 11. децембра 1946. године – порицање права на живот људских група, чија се хомогеност и интегритет заснивају на заједничким националним или етничким, расним и верским параметрима. Генерална скупштина УН доноси 9. децембра 1948. године Конвенцију о спречавању и кажњавању злочина геноцида, која тиме постаје део међународног кривичног права.

10 R. Lemkin, *Axis Rule in Occupied Europe*, Washington, 1944, p.79; *Речник српскохрватској књижевној језика*, књ. 1, Матица Српска-Матица Хрватска, Нови Сад – Загреб, 1967, стр. 967.

11 Злочин је најтеже кривично дело (убиство, разбојништво, издаја). Види: *Речник српскохрватској књижевној језика*, књ. 2, Матица Српска – Матица Хрватска, Нови Сад – Загреб, 1967, стр. 320.

12 Левијатан је митолошка водена немањ, односно сотона. Спомиње се у *Сйаром завейу* (Псалм 74:13-14). Види: *Biblija, Sveto pismo Staroga i Novoga zavjeta*, Hrvatsko biblijsko društvo, Zagreb, 2007, str. 644, 673; Иван Клајн, Милан Шипка, *Велики речник сйраних речи и израза*, Прометеј, Нови Сад, 2005, стр. 693.

од 20.000 до 120.000 Муслиманки. И то је била обична измишљотина у циљу сатанизације српског народа. Међутим, Комисија УН за ратне злочине изнела је цифру од 330 документованих случајева силовања почињених од све три стране у сукобу (Бошњака, Срба и Хрвата). Тако је једна Муслиманка која је сведочила да је била силована од Срба и притом остала у другом стању, породила црно дете у Женеви. О демонизацији Срба говори и податак да је на насловној страни „Times-а“ стајало написано да су Срби „хранили псе муслиманима“¹³. Затим је утицајна Британка Ann Warburton изјавила како су Срби „наређивали“ босанским муслиманима да „силују животиње“¹⁴. Напокон, речено је да је „бар једна босанска муслиманка умрла, након што су јој српски леџници у концентрационом логору имплантирали у матрницу животињски ембрио, како би родила пса“¹⁵. Поред међународне заједнице предвођеном САД, највећи непријатељ Срба били су сами поједини Срби. Скоро и да није познат случај у историји да је неки народ, преко изјава својих елита, сам себе толико демонизовао, као што су то поједини Срби радили. Заправо остварује се Хегелова пророчанска мисао о томе како, након завршетка борбе, побеђена страна поприма идеологију њених господара. Тадашње политичке елите у Србији говоре тачно оне лажи које им намећу њихови САД господари. Запад је увелике награђивао такве појединце. Тако је једног независног новинара, по имену Мирослава Филиповића из Краљева, дописника листа „Данас“, Запад за његову наводну објективност прогласио „интернетским новинаром године“, пошто је овај „часни“ Србин из Краљева, у странијој штампи, управо писао о „злочиначком деловању“ српске војске на Косову током „хуманитарне“ агресије НАТО-а. Његове изјаве, које је добио наводно од сведока, своде се на следеће: Срби су пред родитељима Шиптара одкидали главе њихове малолетне деце; тела без глава продавали су њиховим родитељима за 5.000 марака; тако су убили барем 800 албанске деце испод 5 године; српске снаге никада нису наилазиле на терористе ОВК; српски тенкови служили су за убијање албанске деце и цивила. Филиповић је био осуђен због шпијунаже и ширења лажних вести од стране војног суда на седам година затвора, али су га петооктобарски револуционари ослободили¹⁶. Већ 12. маја 2000. године пуштен је из затвора, због притиска САД, многих западних земаља и домаћих НАТО плаћеника, као и многих невладиних организација. Председник СРЈ, др Војислав Коштуница је поводом тога рекао:

13 *The Times*, London, 7. august, 1992.

14 *The Times*, London, 1. januar 1993.

15 *The Mirror*, London, 4. januar 1993.

16 Šriјun se pušta na slobodu, *Dani*, br. 185, Сарајево, 15. decembra, 2000; Марко Атлагић, Сатанизација Срба као основни предуслов бомбардовања СРЈ/Србије 1999. године, у: *Темајски зборник НАТО агресија не СРЈ (Рејублику Србију) – да се вечно памти*, Београд, 2021, стр. 75-97.

*„осуђујем њресуду Мирославу Филиповићу и смајрам да му није месїо у заїво-
ру. Исїовремено нисам сїреман да се сложим са сїавом да је Филиповић осуђен збої
їїоїа шїїо је навиодно, износио исїину“¹⁷.*

Филиповића је помиловао председник Коштуница по службеној дужности. Када је Филиповић пуштен из затвора, у Нишу испред зграде затвора дочекао га је бивши председник Владе Републике Србије Зоран Живковић. Касније је Филиповић постављен за секретара за информисање у Ђинђићевој влади као кадар. Филиповић је био дугогодишњи члан Демократске странке.

Ево још једног Србина које пласирао лажи, а ради се о директору Центра за стратешке студије у Београду, који је у чланку написаном у „Copenhagen Peace Research Institute“, маја 2000. Изговорио ове лажи:

*„Милошевић је желео НАТО – инїервенцију и унишїење земље како би сачувао
властї; НАТО је био їрисиљен да хумано инїервенише, како би сачувао шїїїарску
їїоїулацију на Косову од срїскої їеноцида; їребало би да се срїски народ извини Ал-
банцима збої їочињених злочина и НАТО-у шїїо је био їрисиљен да инїервенише“¹⁸*

Који је смисао фалсификовања података о Сребреници? Чин фалсификовања података о Сребреници подгрејава мржњу према српском народу. У случају Сребренице Срби су окривљени за оно што заправо нису учинили. Пре проблема Сребренице Срби су били систематски демонизовани као народ. САД су имале завидну мрежу масовних комуникације преко којих су вршили демонизацију Срба. Тада су имале 1.700 дневних новина, 11.000 ревија, 9.000 радио и ТВ станица, 2.500 издавача и 7 филмских студија. У САД тада није било 2.500 различитих власника него отприлике око 50 корпорација које поседују највећи део медија.

Исто тако никаквих логора за силовање није постојало у Републици Српској. Уосталом, то је најбоље посведочио један од највећих мрзитеља Срба, Бернард Кушнер. Он је почетком рата измишљао, поред осталог, да су Срби поседовали логоре за силовање. Међутим, сустигла га је грижња са вести па је ипак 2004. године изјавио:

*„Није било никаквих лоїора смрїи, колико да су їа месїа била ужасна. Мислио
сам, да ће моїи наводи изазваїи домбардовање їроїив Србије“¹⁹*

У Сребреници није било никаквог геноцида. Пројекат Сребреница осмислили су Бил Клинтон, Алија Изетбеговић и Фрањо Туђман. Пре освајања

17 Љиљана Смајловић – Иван Јанковић, Енигма Филиповић, *Нин*, бр. 2625, Београд, 19.4.2001; Марко Атлагић, *Сатанизација...*, стр. 89.

18 Emil Vlajki, *Demonizacija Srba*, Beograd, 2001, str. 345.

19 Bernard Kouchner, *Les Guerriers de la Paix*, Paris, 2004, str. 372.

Републике Српске Крајине од стране Хрватске уз помоћ НАТО алијансе било јепотребно да се пажња светског јавног мнијења преусмери са предвидљиве трагедије у Крајини, па је то био један од разлога да се осмисли пројекат „масакр у Сребреници“. Зато је Клинтон затражио од Изетбеговића да напусти Сребреницу. Поједини муслимански браниоци Сребренице изјавили су да је Изетбеговић наредио Орићу и муслиманским трупама да напусте Сребреницу. Сребреница је проглашена заштићеном зоном. Срби нису могли никако у Сребреницу, јер би рескирали директан напад НАТО-а. Како онда предати Сребреницу Србима, а не бомбардовати их? Клинтон је смислио план. Око 400 холандских војника, припадника УН остављено је у Сребреници. Тако се није могло бомбардовати Србе, јер би довело у опасност холандске војнике.

Клинтон се залагао за то да српске снаге уђу у Сребреницу и изврше покољ муслимана, те да ће онда бомбардовати Р. Српску. О томе сведочи и председник СДП Сребренице Хакија Мехољић, који је изјавио да му је Изетбеговић рекао:

„Знаће, мени је Клинтон нудио у априлу 1993. године да четничке снаге уђу у Сребреницу, изврше покољ 5.000 муслимана и да ће бити војна интервенција“²⁰.

Да је Алија Изетбеговић припремао случај Сребреница сведочи и Ибран Мустафић, који је у интервјуу сарајевској „ Слободној Босни“ казао:

„Сценариј за издају Сребренице свесно је припреман. Нажалост, у њај посао умјешани су босанско Председништво и командант Армије... Које су биле посљедице најуда на демилитаризоване зоне за живљење Сребренице? То је било свјесно давање повода српским снагама да најуду демилитаризовану зону. Ко су у Сребреници прихваћили извршење свих ових наредби? Исће личности које су у лето 1995. године најустиле Сребреницу без оредобина... Добро је познао да је ња екипа успела да се извуче и са собом поведе, осим стараца, децу и коње“²¹

И један од највећих мрзитеља српског народа, бивши француски министар иностраних послова, Бернард Кушнер признао је да уствари није било никаквих масовних гробница, а његове раније изречене оцене о томе имале су за циљ да се бомбардију Срби. Кушнер каже:

„Није било никаквих лоора смрти, колико тог да су ња месеца била ужасна. Мислио сам да ће моји наводи изазвати бомбардовање хрвоиив Срба“²².

20 Hakija Mehlić, *Pet hiljada muslimanskih glava za vojnu intervenciju*, Dani, Sarajevo, 22. jun 1998.

21 *Slobodna Bosna*, Sarajevo, 14. 7. 1996.

22 Bernard Kouchner, *Les Guerries de la Paix*, Paris, 2004, str. 372.

И Медлин Олбрајт је 10. августа 1995. године показала неке фотографије на седници Савета безбедности УН, у прилог сатанизације босанских Срба, показујући једну фотографију која приказује људе – наводно босанске муслимане близу Сребренице окупљене на фудбалском стадиону. На снимку се види, наводно, „узнемирено земљиште“ на пољани недалеко од стадиона. Ове фотографије никада нису биле објављене.²³ Међутим, професор Филип Хемонд са Лондонског универзитета је јула 2005. године за потребе Сребреничке истраживачке групе написао кратку студију под насловом „Бриџанска шїамїа о Сребреници“, која поред осталог говори о махању сателитским снимцима који су, осим што су требали придонети општој пропагандној буци око Сребренице, имали и један практичан, краткорочан циљ. Хемонд цитира британског новинара Џона Свинија, који у чланку за „Гардијан Манчестер“ (The Guardian Manchester) од 20.8.1995. године пише да су сателитски снимци били темпирани тако да неутралишу:

„...’добру ѝроїаїанду у корисї Срба’ слике ѝаїње країишких Срба које је исїерала хрвайска војска: једна људска лавина која се ѝовлачила из домова у којима је генерацијама живела; сїаљене куће; Срби су каменовани док хрвайска ѝолицїа неїомично ѝосмаїра.“²⁴

Фотографије су, пошто су обавиле задатак, склоњене од очију јавност, а то потврђује извештај Њујорк тајмса од 11. августа 1995. године у коме се каже:

„Америчка влада одбила је да дозволи новинарима да виде сателитске фотїографије... за које се тїврдило да ѝоказују људе на фудбалском тїерену. Амерички званичници су рекли да су сателитски снимци „сїроїо ѝоверљиви“, мада их је тосїођа Олбрајт ѝоказала на Савеїу безбедносїи (ако су ѝо уоїшїе били тїи снимци).“²⁵

Прошло је више месеци а фотографије није могуће било видети. Вашињїион ѝосїј је известио у вези скривања фотографија у писму Главног тужиоца Хашког трибунала Ричарда Голдстона упућеног америчкој амбасади у Хагу, новембра 1995. године:

„Судија Голдсїон је окаракїерисао „квалитїетї и ѝравовременосї“ одавешїаїних ѝодаїака које су му достїавиле САД „разочаравајућим“. Он се жалио на тїо да му нису ѝредаїи сателитски снимци који би ѝомоїи тїрибуналу ѝод ѝаїронаїом УН да иденїификује масовне гробнице које су се ѝојавиле ѝосле ѝада Сребренице.“²⁶

23 Conclusion of Srebrenica Research Group. <http://www.Srebrenica-report.com/conclusion.htm>.

24 Philip Hammond, *The UK Press on Srebrenica*. Цитиран је John Sweeney, *The Guardian Manchester*, 20. August 1995.

25 Barbara Crosette, U.S. Seeks to prove Mass Killings, *The New York Times*, 11. August 1995.

26 Dobbs Michael, *War Crimes prosecutor Says U.S. Information Insufficient*, *Washington Post*, Nov. 7. 1995.

Прошло је више од осам месеци од скривања ових, наводно сателитских снимака, док није у свом издању за март 1996. године британски часопис „LM“ (који је разоткрио и превару везану за наводни снимак једног муслиманског ратног заробљеника иза бодљикаве жице од стране британског АЈ-Ти-Ен-а) пренео колико су те исте снимке новинари на терену схватили озбиљно:

„Многе сйране међународне ТВ екипе нису се чак ни пошрудиле да ирепграже локацију ириказану на сателитској фотопрафији ЦИА, иошио је владала оишиа са-ласност у медијским круговима да ио није била масовна гробница“²⁷.

На Савету безбедности УН нису показани оригинални снимци. Зашто? Фотографија која је објављена носи назив „Могуће масовне гробнице“, а она је придодата накнадно, а то значи да су подаци, о времену и месту које је снимљено, а које извиђачке камере аутоматски уносе, избрисани са фотографије. Та фотографија нема никакве везе са ратом око Сребренице. То је чиста подвала Мадлен Олбрајт. Док су се медији бавили сателитским измишљеним снимцима, дотле су протерани Срби из Крајине били заборављени. Сателитски снимци нису пронађени ни у налазима новинара на терену.

Да се у Сребреници није десио геноцид, потврдио је и први командант мировних снага УН у Сарајеву, генерал Луис Мекензи, који је рекао:

„Неукусно је рећи, али мора да се каже: ако се чини геноцид онда се не иушијају жене. Јер жене су кључ за одржавање ирује коју желе да унишће.“²⁸

Луис Мекензи је у чланку „Стварна прича о позадини Сребренице“, објављеном у листу „Gloub end meil“ написао:

„Докази који су изнеи иред Хашким ирибуналом за раине злочине изазивају озбиљну сумњу у бројке до 8.000 масакрираних босанских муслимана. Ова бројка укључује до 5.000 оних који су били класификовани као несйали. Више од 2.000 ишела ойкривено је у Сребреници и њеној околини, а у ишу бројку су укључене жрйве ипроодишних инйезивних борби у ишој обласи.“²⁹

Са овом изјавом није се сложила Соња Бисерко, председница Хелсиншког одбора за људска права. Она је рекла да Мекензи није уопште кредибилан и да је неприхватљива његова изјава. У Хагу је већ доказан геноцид и то у пресуди генералу Крстићу, рекла је једна од највећих србомрзаца Наташа Кандић. Исто тако, Црвени крст је прикушио списак „Сребреничких жртава“,

27 LM Magazine, March 1996.

28 А. Недић-М. Јеремић, *Да ли је било све иако у Сребреници?* Српска либерална странка, Београд, 2005, стр. 43.

29 *Србија иред Међународним судом иравде, књ. 1, Одбрана*, Филип Вишњић, Београд, 2007, стр. 658-659.

а са тог списка Црвеног крста пријављена је огромна већина за гласање на изборима у Босни и Херцеговини 1996. године. Рупер је везано за то рекао:

„Указао сам ОЕБСУ да се, или десила масовна изборна превара или да је скоро половина људи са списа несталих Међународној црвеној крсти, још увек жива. ОЕБС ми је на крају одговорио да су бирачки спискови закључани у мајацинима и да нису у могућности да ствар исцртају.“³⁰

Тврдња да су српске снаге убиле око 8.000 муслимана никада није, нити ће бити, доказана. То је обична конструкција која је била наручена од стране САД, односно Била Клинтона, како би могао извршити бомбардовање Срба. Јосиф Бодански из Међународног удружења за стратешке студије у Вашингтону, саветник америчког Сената за тероризам, назвао је цифру од 7000 убијених у Сребреници обичном дезинформацијом. Он каже:

„Сви независни форензички докази указују на број од неколико стотина муслиманских жртва, и то вероватно у нижим стотинама. Непрестано инсистирањем високом броју муслиманских жртва такође служи прикривању преходних убиства цивила у тој ираду од стране муслимана.“³¹

Филип Корвин, био је у време рата око Сребренице очевидац, али и највиши званичник УН у БиХ. На њега је један босански муслиман – снајпериста покушао да изврши атентат. Он је у свом чланку за Сребреничку истраживачку групу од јула 2005. године дао овакву процену:

„... Чињенице изнете у овом извештају представљају јасан аргумент да је цифра од 7.000 убијених, са којом се често барања у међународној заједници, једно неодрживо преузимање. Права цифра је вероватно ближа од 700“³²

Корвин је, све до своје смрти 2012. године, стално тврдио да су Срби убили око 700 босанских муслимана и да је разлика између тог броја и 8.000, која се стално пропагира, политичка.³³

Велика цифра убијених у Сребреници била је потребна Билу Клинтону из најмање три разлога: први да шокира јавно мнијење да би се војно интервенисало (бомбардовало), други да оправда дизање оптужнице за „геноцид“, и треће, да скрене пажњу са злодела и највећег етничког чишћења,

30 Jonathan Rooper, *The Numbers Game*, <http://www.srebrenica-report.com/numbers.htm>.

31 Yossef Bodansky, цитиран у: *Srebrenica Controversy Becomes Increasingly Politicized and Ethnically Divisive*, In creasing Pressure on Peacekeepers, International Strategic Studies Association, Septembar, 19. 2003, (<http://128.121.186.47/ISSA/reports/Balkan/Sep1903.htm>).

32 Philip Corwin, *Foreword*. <http://www.srebrenica-report.com/foreword.htm>.

33 Др Војислав Шепељ, *У Сребреници није било геноцида*, књ. 2, Комитет за одбрану Војислава Шепеља, Београд, 2019, стр. 3-1184.

после Другог светског рата, Срба из Републике Српске Крајине од стране Хрвата. И сам Француз Франц Жан Рене Руз, вишегодишњи главни истраживач Хашког трибунала у Сребреници је закључио:

„Води се рачуна бројкама од првога дана.“³⁴

У анализама муслиманских војних аналитичара и политичара о узроцима и последицама пада Сребренице, све до половине 1996. године није се спомињао геноцид, нити се баратало са цифром од 8.000 стрељаних „мушкараца и дечака“.³⁵ Исто тако на мировној конференцији у Дејтону, новембра 1995. године, није било речи о геноциду и масовном убијању цивила. Први пут, систематска обрада Сребренице била је на међународном скупу одржаном у Сарајеву 1997. године³⁶. Тада се, две године од догађаја, појављује цифра од 8000 стрељаних „мушкараца и дечака“ уз обавезно понављање речи геноцид, када се говори о овој теми.

И амерички амбасадор у Хрватској Питер Галбрајт каже да је коришћење Сребренице у друге сврхе отпочело одмах после заузимања енклаве: „Олуја“ не би било да јој Сребреница није припремила терен, морално и психолошки... Сребреница је утицала на хуманитарни интервенционизам“.³⁷ То је, поред осталих, упозоравао и бриселски коментатор британског дневника The daily Telegraph, Бруно Вотерфилд (Bruno Waterfield): „Скоро 8.000 мушкараца и дечака Муслимана била је убијена. Неусиљени међународне заједнице да сиречи геноцид истражио је европске и западне силе и подстицао је све да придејте новој доктрини „либералног интервенционизма“³⁸. Ипак је та доктрина уродила плодом, што је доказала агресија на СРЈ, поводом лажног геноцида на Косову непосредно изазваног монтираним масакром у селу Рачак и попраћен сребреничким рефренима: оружани напади који су оставили на хиљаде мртвих у Ираку и Авганистану, уништење Либије и примена истог сценарија у Сирији. Тако је Хилари Клинтон изјавила: „Ми смо сиречили нову Сребреницу у Либији“³⁹.

34 Јулија Богоев, *Историјски са истраживачем Жан-Рене Рузом, Монијор*, бр. 548-549. од 19. и 27. априла 2001.

35 Stephen Karganovic, A very Odd and unexpected Silence, *Global Research*, 28. avgust 2012, <http://www.globalresearch.ca/a-very-odd-and-unexpected-selence-regarding-the-srebrenica-genocide/32491>

36 *Zločin nad Bošnjacima u Srebrenici za vrijeme agresije na Republiku BiH* (Glavni i odgovorni urednik Smail Čekić), Institut za istraživanje zločina protiv čovečnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 1998.

37 *Vesti*, 21. 11. 2012, <http://www.vesti.rs/Ratko-Mladic-%C4%87/Oluja-smo-im-dali-zbog-Srebrenice.html>

38 Stephen Karganovic, *Историјски*.

39 Едвард Херман, *Масакр у Сребреници: докази, контекст, историја*, Београд, 2011, стр. 104. Стефан Каргановић, *Сребреница – службена лаж једне епохе*, Нови печат, Београд, 2013, стр. 13. Free Republic 16. april 2011. <http://www.freerepublic.com/focus/f-new/2705764/posts>

Нема никакве сумње да је злочин у Сребреници имао, поред осталої, циљ да на ошїиїем њлану уїиисне мейафору за їеноцид.

Једини нейосредни извршилац масакра у Сребреници у јулу 1995. године, којеї је осудио Међународни трибунал за ратне злочине за дивизи Јуїославију је Дражен Ердемовић.⁴⁰ Он је Хрваї из Босне, из околине Тузле, за којеї је и сам Трибунал уїврдио да није їсихички сїабилан да би се моїао їодврїнуїи унакрсном исїиїивању. Скложїо је сїоразум са Тужилашїивом на основу којеї је добио їресељење у неидентификовану заїадну земљу и їромену идентїиїейїа. Осуђен је на малу казну од 5 година заївора. Кључна їачка доївора са Тужилашїивом била је да мора сведочїиї їроїив срїских оїїїуженика кад їод буде їозван. Ердемовић је їврдио да су „он и њїова јединица, 10 диверзанїски одред, на сїратїиїиїу Пилице усїели да за 5 сатїи їоїубе 1.200 заробљеника“. Ердемовић је лагао, пошто је ексхумацију масовних гробница у Пилицама, коју је обавио форензички тим Тужилаштва, открио остатке само 127 потенциланих заробљеника, од којих 70 су са повезима, што је указало да су заробљеници.⁴¹

На Меморалу у Поточарима код Сребренице записана је цифра „8.372...“ која представља укупан број сребреничких жртава, али се признаје да тај број укључује и оне које се још воде као „нестали“. То значи да о њиховој судбини ништа није утврђено, а три тачкице после овога броја значе да број није коначан. За нестале се не може тврдити да су жртве геноцида, јер на њима није извршена обдукција и не зна се да ли су нестали заправо мртви. Ову бројку од 8.372 довели су у питање и босанско муслимански званичници. Мирсад Токалић, директор Информационог документационог центра из Сарајева, изнео је тврдњу да се на списковима „жртва“ налази „500 живих Сребреничана“, док је додатних 70 на тим списковима страдало у другим местима и у друго време.⁴²

Директор Меморијалног центра у Поточарима Мерсед Смајловић и директор Центра за нестала лица БиХ Амор Машовић, изнели су тврдње да је у Поточарима сахрањено око 50 особа који су страдале још 1992. године а које су у блиском сродству са онима који се воде као жртве стрељања. Надаље, Хакија Мехољић, шеф сребреничке полиције је изјавио да је љут на све оне који су сахранили 75 особа у Меморијалном центру, а који нису погинули у јулу 1995. године. Насер Орић набраја 1.333 шехида од пре 11.7.1995. године по именима, месту и датуму смрти у својој књизи „Сребреница сведочи и оптужује“⁴³.

40 Др Воїслав Шешељ, *У Сребреници није било їеноцида*, бр. 3. Комитет за одбрану Воїслава Шешеља, Београд, 2018, стр. 5-14.

41 Стефан Каргановић, *Сребреница – службена лаж једне їйохе*, Нови печат, Београд, 2013, стр. 13-14.

42 Едвард Херман, *Масакр у Сребреници: докази, конїекстї, їолиїиїка*, Београд, 2011, стр. 1104.

43 Насер Орић, *Сребреница свједочи и оїїїужује 1992-1994*, Љубљана, 1995, стр. 211-214.

Највиши представник УН на терену, у јулу 1995. године, Филип Корвин, стално је тврдио, све до своје смрти 2010. године, да је у Сребреници убијено „око 700 босанских муслимана и да је разлика између тог броја и броја 8000 која се стално пропагира, политичка. Сребреница је исполизована да би се српски народ неосновано оптужио и трајно завадио са својим суседима.“⁴⁴

До пресуде Хашког трибунала Здравку Толмиру баратало се са цифром побијених заробљеника од 7.000 до 8.000. Хашки трибунал у пресуди Здравку Толмиру је смањило број жртава на 4.970. Ова игра са бројем жртава у Трибуналу указује на непоузданост података и сумњу. У првостепеној пресуди Францу Косу и другима, пред судом у Сарајеву БиХ (10.7.2012) за масакр у Пилици, где је „крунски сведок“, Дражен Ердемовић тврдио да је побијено 1200 заробљеника. Веће Трибунала утврђује нову цифру од 800 жртава.

Исто тако није постојао никакав план о масакру у Сребреници. Српске снаге су хтеле само смањити енклаву на сам град Сребреницу. Да није било никаквог плана за извођење масакра потврђује и главни истражитељ Хашког трибунала за Сребреницу Жан – Рене Руез. Он је у интервјуу за сарајевски недељник „Дан“ , на питање новинара: „Да ли имате елемената који би потврдили прелиминарне планове о овом масакру?“ одговорио: „Не, нису постојали прелиминарни планови. Заузимање енклаве уопште није било у плану.“ Новинар га пита: „Та изјава се њиме на документима које поседујете?“ Руез одговара: „Да у потпуности.“⁴⁵ Да Срби нису имали претходни план потврђује и познати француски адвокат Жак Вержес, који је цитирао генерала Филипа Мориона, који је изјавио: „Убеђен сам да је сценаријо Сребренице било жртва више интереса, али више интереса који се налазио у Сарајеву и Њујорку, али сигурно и у Паризу.“⁴⁶

Да Срби нису имали нити намеру нити план да изврше геноцид над муслиманским становништвом, поред осталог говоре и ови подаци: 1.) нити један муслимански цивил, дете, жена, старац или болесник није због личне освете, или пак зато што је муслиман, убијен од стране неког припадника Војске Републике Српске; 2.) српска војска се није светила муслиманским цивилима за злочине који су претходне три године починили њихови синови, браћа, мужеви припадници Армије БиХ; 3.) то што муслимани, приликом уласка Српске војске у Сребреницу, нису имали цивилних жртава, било је највеће изненађење рата на простору бивше Југославије. У шоку су се нашли НАТО планери, који су изгубили разлог за своју акцију против генерала Ратка Младића. Никада пре рата или у току рата није нити један Србин – политичар или командант Војске Републике Српске рекао да муслимане

44 Едвард Херман, *Масакр у Сребреници: докази, квалитет, историја*, Београд, 2011, стр. 12.

45 *Дан*, Сарајево, 4. мај 2001, стр. 20

46 *Zan Verzes, Pravda za srpski narod, Lozana, 2003.*

или Хрвате треба уништити, нити да је циљ рата уништење муслимана или Хрвата, дакле, није било геноцидне намере.

Високи комесар за људска права Хенри Виланд је 27.7.1995. године изјавио новинару лондонског „Дејли Телеграф“ -а: „Нисмо њронашли никој ко је својим очима видео злочине“.⁴⁷ Пошто у Сребреници није било цивилних жртава, морало се прибећи неком другом решењу, јер је потребно било приказати што већи број пострадалих муслимана. Тако је настао процес у коме су ратни заробљеници претворени у цивиле, а од топовских граната изгинули муслимански борци, преименовани у стрељане ратне заробљенике. Морао је бити исцениран огроман српски злочин који би послужио као мотив за оно што је против српског народа планирано, а затим и уследило. Дакле, у Сребреници 1995. године није било геноцида, сматрамо да је био велики злочин у којем је побијено 800 до 1.200 муслиманских становника.

ЛИТЕРАТУРА

- Атлагић 2021: Марко Атлагић, Сатанизација Срба као основни предуслов бомбардовања СРЈ/ Србије 1999. године од стране НАТО алијансе у: *Темајски зборник НАТО ајресија на СРЈ (Рејублику Србију) – Да се вечно њамџи, Београд* .
- Badensky 2003: Yossef Badensky. Цитирано у: *Srebrenica Contraversy Vecomes increasingly Policized and Ethnically Divisive. Increasing Pressure an Peacekeepers*. Intenational Strategic Studies Association, Sept. 19.
- Vlajki 2001: Emil Vlajki. *Demonizacija Srba*. Beograd: IKP “Nikola Pašić“.
- Verzes 2003: Zan Verzes, *Pravda za srpski narod*. Lozana.
- Vesti 2012. 21. 11. <http://www.vesti.rs/ratkomlad%C4%87/oluja-smo-im-dali-zbog-srebrenica.html>.
- Glaurić 2011: Josip Glaurić. *The Haur of Europe-Western Powes the Breakup of Yugoslavia*. London: Yale University.
- Dani 2000: br. 185. 15. decembar. Sarajevo. Špijun se pušta sa slobode.
- Dani 2001: 4. maj. Sarajevo.
- Dorich 2000: Bill Dorich. *The Aqmerican Srbobran*. 18. January. New York.
- Duda, Kaštelan 1964: Dr Bonaventura Duda, Dr Jure Kaštelan. *Biblija-Sveto pismo Staroga i Novoga zavjeta*. Zagreb: Hrvatsko biblijsko društvo.
- Dobbs 1995: Michael Dobbs. *War Crimes procescutor Says U.S. Information insufficient*. Washington Post. 7-Nov.
- Иванишевић 2019: Миливоје Иванишевић. *Саја о Сребреници*. Београд.
- Клајн, Шишка 2005: Иван Клајн, Милан Шишка. *Велики речник сјраних речи и израза*. Нови Сад: Просвета.
- Kauchner 2004: Bernard Kauchner. *Les Guerriers de la Paix*. Paris.
- Karganovic 2012: Stephen Kraganovic. *A very Odd and unexpected Silence*. Global Research, 28. avgust. <http://www.global.research.ca/a-very-odd-and-unexpected-silence-regarding-the-srebrenica-genocide/32491>.

47 Миливоје Иванишевић, *Саја о Сребреници*, Београд, 2019, стр. 450; Јан Вилем Хониг и Норбертз Бот, *Сребреница: сведочансјво о једном рајном злочину*, Радио Б92, Београд, 1997, стр. 26.

- Крагановић 2013: Стефан Крагановић *Сребреница – службена лаж једне епохе*. Нови печат. Београд.
- Lemkin 1944: R. Lemkin. *Axis Rule in occupied Europe*. Washington.
- LM Magazine, March 1996.
- Meholjić 1998: Накија Мехолјић. *Pet hiljada muslimanskih glava za vojnu intzervenciju*. Dani, 22. januar. Sarajevo.
- Недић, Јеремић: 2005. А. Недић, М. Јеремић. *Да ли је било све тако у Сребреници?* Београд: Српска либерална странка.
- Orić 1998: Naser Orić. *Srebrenica svjedoči i optužiје*. Ljubljana.
- Речник 1967: *Речник српскохрватскога књижевног језика*. књ. 1. Нови Сад-Загреб.
- Rooper: Janathan Rooper. *The Numbers Game*, <http://www.srebrenica-report.com/numbers.htm>.
- Смајловић, Јанковић 2001: Љиљана Смајловић, Иван Јанковић. Енигма Филиповић, Нин, бр. 2626, од 19 априла. Београд.
- 2007: *Србија њед Међународним судом њравде*. књ. 1. Београд: Филип Вишњић.
- The Times*, London, 7. august, 1992.
- The Times*, London, 1. januar, 1993.
- The Mirror*, London, 4. januar, 1993.
- Хониг, Бот: Вилем Хониг, Норберт Бот. *Сребреница: сведочанство о једном рајном злочину*. Београд: Радио Б92.
- Херман 2011: Едвард Херман. *Масакр у Сребреници: докази, квалитет, ѡлоштика*. Београд.
- Hammond 1995: Philip Hammond. *The UK Press on srebrenica*. Цитиран по: Johnn Sweeney, *The Guardian Manchester*, August, 20. 1992: *Hrvatski vjesnik*, 25. maj. Zagreb.
- Crosette 1995: Barbara Crosette. *U. S. Seeks to prove Mass Kilings*, *The New York Times*. 11. August.
- Corwin: Philip Corwin. *Forenword*. <http://www.srebrenica-report.com/foreword.htm>.
- Conclusion of Srebrenica Research Group, <http://www.Srebrenica-report.com/conclusion.htm>.
- Čekić 1998: Smail Čekić. *Zločin nad Bošnjacima u Srebrenici za vrijeme agresije na Republiku BiH*. Sarajevo.
- Шешељ 2019: др Војислав Шешељ. *У Сребреници није било ѡноцига*. књ. 2. Београд: Комитет за одбрану Војислава Шешеља.
- Шешељ 2018: др Војислав Шешељ. *У Сребреници није било ѡноцига*, књ. 3. Београд: Комитет за одбрану Војислава Шешеља.

Marko P. ATLAGIĆ

Aleksandar L. MARTINOVIĆ

THE SREBRENICA MASSACRE OF 1995. IS THE BIGGEST TRIUMPH
OF PROPAGANDA

SUMMARY

There was no genocide against the Muslim population in Srebrenica in July 1995 because genocide did not occur. Crimes were committed in Srebrenica. The Republika Srpska Army did not intend to commit genocide. Searching in their research, the authors could not find a single statement by Republika Srpska officials who, before the war, during the war or during Operation Srebrenica, stated that they wanted to destroy the Muslim population, their language or script or cultural and religious monuments. During the liberation of Srebrenica, the Republika Srpska Army passed through 42 Muslim villages and did not leave behind a single killed civilian, woman, child or wounded. That was the biggest surprise for the directors of the war and Srebrenica. Furthermore, the Army of the Republika Srpska had no plan to destroy the Muslim population or capture Srebrenica, it just wanted to reduce the enclave to Srebrenica. The crime in Srebrenica was prepared by Bill Clinton, Alija Izetbegović and Franjo Tuđman. Clinton told Izetbegović that at least 5,000 Muslims must be killed for NATO to bomb Serbs. That is why the Muslim population and Muslim forces were sacrificed. Alija Izetbegović and Bill Clinton played a game about the number of crimes in Srebrenica. They needed a large number of victims, because the United States and the Croats agreed to expel 250,000 Serbs from Krajina in the criminal action „Storm“. In order not to talk about the ethnic cleansing of Serbs from Krajina and Croatia, they needed Srebrenica victims to talk about them. That is why they needed the number of over 5,000 Muslim victims. There were no children or women among the Muslim victims found, and they are the key to reproduction. This means that the Serbs did not intend to destroy the Muslim population, which is another proof that there was no genocide in Srebrenica. Based on relevant witnesses of foreign provenance, as well as relevant sources, both domestic and foreign, starting from the definition of genocide, the authors came to the conclusion that there was no genocide in Srebrenica. Genocide never happened. A major crime occurred, after 3,000 Serbs were killed in and around Srebrenica and 200 Serb villages burned. And because of that, the United States, Franjo Tuđman and Alija Izetbegović needed Srebrenica in order not to talk about Serb victims, but about Srebrenica victims.

Key words: massacre, Srebrenica, propaganda, victims, Muslims, bombing of Serbia.